

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (تعادل و تراجم)

فرق تعارض و تراجم ۲

جلسه ۴۰۴

استاد شفیعی

فرق تعارض و تراجم و اجتماع امر و نهی

اگر مدلول التزامی ادله متعارضه، مدلول دلیل دیگر را تکذیب کند، به آن تعارض گویند.

اما اگر مدلول التزامی تکذیب دلیل دیگر ننماید: دو حالت دارد:

الف: مندوحه‌ای (راه فرار، راه چاره) برای عدم اجتماع دو طرف وجود داشت، آن می‌شود مصداق

باب اجتماع امر و نهی.

ب: مندوحه‌ای برای عدم اجتماع دو طرف وجود نداشت مورد، از مصادیق تراجم خواهد بود.

قاعده در تعارض

در باب تعارض دو نظریه مطرح است.

۱. تساقط.

۲. تخییر.

قاعده در باب تراجم

لکن در باب تراجم بالاتفاق، مطابق حکم عقل عملی، همه قائل به جریان اصل تخییر هستند.

مثال تراجم: مکلف در انقاذ دو غریق، فقط قادر بر نجات یک نفر است که هیچ ترجیحی بر دیگری

ندارد؛ در این صورت او عقلاً مخیر است.